

Hans Lilja
Projektchef
hans.lilja@trelleborg.se
0410 73 33 69

Tekniska Servicenämnden

Åtgärdsprogram för PFOS Väster Jär 1:1 Albäck

Sammanfattning

Marken under brandövningsplatsen i Albäck har konstaterats vara kontaminerad med PFAS-ämnen, vilka med största sannolikhet härrör till användningen av brandskum innehållande PFAS. Ett åtgärdsprogram har tagits fram, vilket behandlats av såväl TSN som SBN och KF. Teknisk servicenämnd ålades därefter av SBN att inkomma med en redovisning av handlingsplan för genomförandet av åtgärderna senast 2021-01-31. KF i sin tur har beviljat ett anslag för projektering av åtgärderna.

Under det fortsatta arbetet har en åtgärdsmetodik i etapper diskuterats. TSN föreslår att ett pilot försök genomförs under år 2021 och att utvärdering sker innan beslut om permanent lösning tas.

Beslutsunderlag

Av TSF framtaget åtgärdsprogram, WSP 20 januari

SBN:s Beslut om åtgärdsprogram 12 oktober

KF 19 oktober

Av Envytech framtaget åtgärdsförslag 30 november

Tekniska Serviceförvaltningens förslag till beslut

Teknisk servicenämnd föreslås besluta

att rekommendera SBN och KF att åtgärderna utförs i etapper, där ett pilotförsök genomförs i etapp 1, innebärande att en vertikal barriär anläggs på en delsträcka och att försök genomförs med luftbehandling av lakvattnet för PFAS-avskiljning

att ett kontrollprogram startas upp som del av den första etappen

att utvärdering sedan sker innan beslut om permanent lösning tas

att KF beviljar anslag för pilotförsöket enligt ovan, totalt 3,0 Mkr. De tidigare beviljade projekteringsmedlen (1,0 Mkr) ingår i nu sökta medel (nya medel = 2,0 Mkr) samt

att TSN återkommer under år 2022 med förslag till permanent lösning.

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Samhällsbyggnadsnämnden

Ärendet

Historik

Brandövningsplatsen (BÖP) är belägen ovanpå den gamla, avslutade, Albäcks deponin tillhörande Trelleborgs kommun. BÖP gränsar i norr och i öster mot Sysavs nu verksamma deponi. I söder fortsätter Trelleborgs gamla, avslutade deponi medans området väster om BÖP består av naturmark.

WSP har haft i uppdrag att ta fram ett åtgärdsprogram för hantering av PFAS med fokusering på PFOS i lakvatten från Albäcksdeponin. Tidigare utförd provtagning i deponins dräneringssystem samt i grundvattenrör placerade utanför dräneringssystem har påvisat förhöjda halter av PFAS.

Uppmätta halter av PFAS är högst vid BÖP. PFAS-ämnena är påvisade såväl i jord som i grundvatten.

SBN Miljö

Samhällsbyggnadsnämnden har tidigare förelagt tekniska nämnden att upprätta förslag till åtgärdsprogram. SBNs beslut 12 oktober i år, baserat på översänt åtgärdsprogram, är att TSN kan gå vidare med en handlingsplan för genomförandet av åtgärdsalternativ 2. Detta alternativ innebär övertäckning av brandövningsplatsen i kombination med behandling av grundvatten.

SBN har föreslagit övergripande åtgärds mål:

- Föroreningar ska inte innebära några hälsorisker för människor.
- Föroreningar från området ska inte spridas till det kommunala reningsverket.
- Markmiljön ska kunna upprätthålla de funktioner som anges enligt detaljplanen.
- Föroreningar från området inte skall spridas till mark- och vattenområdet utanför det gamla deponeringsområdet

En återkoppling till SBN ska göras senast 31 januari år 2021.

KF

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 19 oktober i år att projekteringsmedel beviljas och att TSN ska återkomma med äskande för åtgärder.

Pågående arbete

Efter att besluten från SBN och KF kommit har arbetet startats upp. Precis som SBN anger i sitt beslut pågår just nu ett omfattande forsknings- och utvecklingsarbete vad gäller sanering av PFAS-förorenade områden. Såväl barriärteknik som sanering av kontaminerat vatten utvecklas och provas runt om i världen. Barriärtekniken provas bl.a. Karlskrona, saneringsteknik av förorenat grundvatten i Södertälje. En intressant idé är att luftbehandla det kontaminerade vattnet (SAFF, se åtgärdsprogrammet) och på så sätt fälla ut föroreningarna. Tekniken är fortfarande i sin linda, men kan vara ett kostnadseffektivt behandlingssteg.

Av det skälet föreslår TSN att det kan vara klokt att avvakta något med slutligt val av saneringsmetod. TSN menar att det primära målet bör vara att effektivt stoppa utflödet av PFAS-ämnen från det förorenade området, fullt i överensstämmelse med av SBN föreslaget åtgärds mål.

Befintlig lakvattenuppsamling kan nyttjas om barriären placeras direkt söder om denna. Då uppnås två effekter; dels behöver inget ytterligare uppsamlingssystem byggas, dels anläggs

barriären i jord, inga eller i stort sett inga sopor förutsätts finnas där, marknivån där är cirka 1 meter över havet.

Förslag åtgärd år 2021

TSN föreslår att ett pilotförsök görs med en cirka 10 meter bred vertikal barriär i kombination med försök att rena lakvatten med luftbehandlingsmetoden. Efter installation startar ett utvärderingsprogram.

Fortsatta åtgärder

Tillsammans med utvärderingen tas ett åtgärdsprogram fram där av SBN föreslagna åtgärds mål jämförs med åtgärdsförslaget.

Nytt beslut föreslås tas under år 2022, då om en permanent lösning. Vid det tillfället finns det ett bättre beslutsunderlag, dels i form av egna utvärderingar, dels i form av utvärderingar på andra platser runt om i världen.

Kostnader

Kompletterande undersökningar inför pilotförsöket bedöms kosta 0,1 Mkr. Att anlägga barriären som ingår i pilotförsöket, med kringarbeten, bedöms kosta 1,5 – 2 Mkr. Försök med att luftbehandla lakvattnet bedöms kosta 0,4 Mkr.

Utvärderingen av pilotförsöket, inklusive framtagande av permanent åtgärdsförslag bedöms kosta 0,3 Mkr.

Till dags datum nedlagda projekteringskostnader uppgår till mindre än 0,2 Mkr. Tidigare beviljade medel för detta är 1,0 Mkr.